

Enk. 9/1. 1893. Z. 3

Denno de Heicem. Landesbibl., 12.

Graz. **Kürze holländisch-weltsprachliche Grammatik.**

Vom Erfinder der Weltsprache Volapük, Schleyer J. M., in Konstanz (Baden) 1892. — (3. Abdruck.)

28

1. Alfabet (lafabir).

A, e, i, o, u; ä, ö, ü. — B, p; d, t; w, v, f; h, y (j), g, k; q (č); l, r, m, n; s, j (jč), ŋ (ng), c (dč), c (tč), x, z = 31.

2. Lèsung (liläd).

à = aa, è = ee, é = e in 'nest', i = y, ì = ie; ä = e in wereld; ö = eu, ü = u; v = w (in volapük); s = z, f = s; fe = ce, fi = ci; g = g (nicht č); éy = ij, u = oe; öy = ui; iv = ieu; úy = oei; s, sq = sch, x = gs, z = ds...

3. Hauptwörter (substantiva).

A. Abwändlung (declinatio).

Hólandij:	volapüko:	hólandij:	volapüko:
a. Einzäl (sin'gulàris):		e. Mèrzäl (pluràlis).	
de vader	fat,	de vaders	fats,
des vaders	fatà,	der vaders	fatàs,
aan (àn) den vader	fatè,	den vaders	fatès,
den vader	fatì.	de vaders	fatìs.

E. Wéibliche Wörter (feminina).

een graaf (èn qràf) (un) gáb;
eene gravin (ène qràfín) jigab...

I. Verkléinerungswörter (diminutiva).

de boom (bòm) bim;
het boompje (hét bòmpye) bimìl...

4. Beiwörter (adjéctiva).

A. Endung (—ik).

a. de mensch (méns) men;
e. menschelijk (méns'l'k) menik...

702563 - A. Esp

3

E. Stéigerung (comporatio).

Hólandij:	volapüko:	hólandij:	volapüko:
groot (qròt)	gretik;	grooter, dan	gretikùm, ka;
grooter (qròtr)	gretikum,	de grootste	gretikiin...

5. Zàlwörter (númeràlia).

a. 1. hólandij: één, twee, drie, vier, vijf; zes, zeven,			
2. volapüko: bal, tel, kil, fol, lul; mäl, vel,			
1. hólandij: acht, negen; tien...			
2. volapüko: jöl, zül; bals...			
e. de eerste (èrste)	balid;	ä. eene zes (éne séf)	mäliel...
i. tweemaal (tvèmäl)	telna;	ö. vijfderlei (féyfderderlei)	lulnik;
o. een derde	kildil;	ü. honderd (hónderd)	tum;
u. zesvoudig (séffovdiq)	mälik;	duizend (döysend)	mil...

6. Fürwörter (pronòmina).

A. Persönliche (pérsonàlia).

a. ik (ík)	ob;	U (ü)	òns;
gij (qéy)	ol;		
hij (héy)	om;	e. wij (wéy)	obs;
zij (séy)	of,	gij (géy)	ols;
het (hét)	os;	zij, ze (séy, sö)	oms,
men	on,	— (zij)	ofs;
zich (síq)	ok;	zich (síq)	oks...

E. Besizànzéigende (póssessiva).

a. mijn (méyn)	obik, (oba);	uw (üv)	onsik, (onsà);
uw (üv)	olik, (olà);	e. onze (ónsé)	obsik (obsà);
zijn (séyn)	omik, (omà),	uw (üv)	olsik, (olsà);
haar (hàr)	ofik, (ofà);	hun (hönn)	omsik, (omsà);
zijn (séyn)	osik, (osà)...	haar (hàr)	ofsik (ofsà);
—	onik, (onà),	i. mijne (méyné)	obiks...
—	ok'ik (okà),	uwe (üvé)	olsiks...

I. Hinwéisende (demonstratìva).

a. deze (dèsé)	ät,	i. dezelfde (désélfde)	òt,
deze	jiät;	o. degene (dèqené)	ùt;
dit (dít)	atòs;	u. zelf (sélf)	it;
e. gene (qèné)	èt;	zulk een (sölk èn)	som(ik).

O. Fràgende (intèrrogatìva).

a. wie (vi)	kim?	e. welke (vélke)	kiom?
wat (vát)	kis?	hoedanige (hudaniqe)	kimik?...

U. Rückbezügliche (relativa).

Hólandij:	vpo.:	hólandij:	vpo.:
a. die (dì)	kèl,	i. dat (dùt)	kelòs;
wiens (vìns)	kelà;	wien (vìn)	kelè, (kelosè);
e. die (dì, vrouwelijk)	jikèl;	dien (dìn)	keli ...

A. Unbestimmte (indefinita).

geen (qèn)	nonik;	eenige (èniqé)	àns;
ieder (idér)	alík,	veel (fèl)	mödik,
al (ál)	valík;	weinig (véyniq)	nemödik;
iets (iz)	bòs,	menig (mèniq)	teldik ...
niets (niz)	nòs;		

7. Zeitwörter (vërba).

A. Persònen. Tätige Form (áctivum).

1. Gègenwárt (præsens).

a. Einzàl (sin'gulàris):	U (ü) bemint	löfòns.	
ik bemin (bemín)	löfòb;		
gij (qéy) bemínt	löfòl;	e. Mèrzàl (pluràlis):	
hij (héy) bemínt	löfòm,	wij beminnen	löfòbs;
zij (séy), ze bemínt	löfòf,	gij bemint	löfòls;
het (hét)	löfòs;	zij beminnen	löfòms.
men	löfòn,	— —	löfòfs;
hij bemint zich (síq)	löfòmòk,	zij beminnen zich	löfòmsòk.

E. Zéiten (témpora).

II. ik beminde	älöfòb;	III. ik zal (sál) beminnen	olöfòb;
ik heb (héb) bemind	elöfòb;	ik zal bemind hebben	
ik had bemind	ilöfòb;	(héb'n)	ulöfòb...

I. Léidende Fórm (pássivum).

I. ik word bemind	palöfòb;	worden	pilöfòb;
II. ik werd bemind	pälöfòb,	III. ik zal bemind	
ik ben bemind ge-		worden	polöfòb,
worden	pelöfòb,	ik zal bemind ge-	
ik was bemind ge-		worden zijn (séyn)	pulöfòb ...

O. Nèbenfórmen.

a. Frage:		2. bemin!	löfolöd!
bemin ik?	löfòb-li?	bemint!	löfòlsöd!
e. Befèlfórm (imperativus):		3. word bemind!	palöfolöd!...
1. laat ons beminnen:	löfòbsöd!		

Hólandij:	vpo.:	hólandij:	vpo.:
i. Mittelwörter (párticipa):		o. Infinitivus:	
beminnende	löföl;	beminnen (bemínén)	löfön;
bemind wordende	palöföl,	bemind worden	palöfön...
bemind	pelöföl;	u. Cónjunctivus:	
—	(olöföl, ulöföl...)	ik <i>xou(de)</i> beminnen...	löföb-lá...

8. Umstandswörter (advérbia).

heden (hèdén)	adel(o),	ja (ya)	si,
gisteren (qíst'rén)	ädel(o),	neen, niet (nèn, nít)	no;
morgen (mórqnén)	odel(o);	altijd (áltéyd)	egelo...

9. Vòrwörter (præpositiònes).

in	in,	bij (béy)	lä;
met (mét)	ko,	ten huize van (tén hoysé fàn), bij	domü ...

10. Pròbesäze (blufasèts).

1. Hoe vaart Gij? (hu fàrt qéy?)	1. Liko <i>stadòns</i> ?
2. Gij zijt wel goed (gùd).	2. <i>Binons legudlik</i> .
3. Ik heb een verzoek aan U.	3. <i>Labob (uni) begi len onsi</i> .
4. Waarvan spreekt Gij?	4. Dö kis <i>pükòns</i> ?
5. Het is mooi weer.	5. <i>Binos stom jönik</i> .
6. Wees zoo goed, mij te zeggen!
(vès sò qùd, méy te ségen!)	6. <i>Binonsöd also gudik, al sa-
gön obè!</i>
7. Doe mij dit genoeg!	7. <i>Dunonsöd obe blesirodi at!</i>
8. Dat is mij onmogelijk.	8. <i>Atos binos nemögik obe</i> .
9. Wees welkom, Mijnheer!	9. <i>Vekömob onsi</i> .
10. Vaarwel! fàrvél!	10. <i>Lädyulö! (adyö!). —</i>

M. b. p. b.!